

SZEGEDEN A BEIRATKOZÁS MÁJUS 15-ÉIG

Kezdődik a nyelvvizsgák reformja

Már januárban hírlett, hogy az Állami Nyelvvizsga Bizottság márciustól új vizsgarendszert vezet be, amelyben nem csak a vizsgák típusait, de az értékelés szempontjait is megváltoztatja. Annyira hírlett, hogy az ÁNyB szegedi központjában az utolsó, még a régi rendszer szerint működő szemeszterre hirtelen megnövekedett az érdeklődés, 2500-an jelentkeztek. Hogy valóban kell-e tartani a szigorodástól? Dr. Pál József, a JATE olasz nyelv tanszékének vezetője, az Állami Nyelvvizsga Bizottság szegedi elnöke azt felelte, nem, a bevezetendő rendszer inkább könnyítést hoz.

Az új állami nyelvvizsga rendszer legfontosabb mozzanata az, hogy különbséget tesz a lehetséges nyelvtudási módok között. Míg az eddigi rendszer összevegyítve értékelte a hallgatók beszédbeli és írás-olvasás-beli tudását, mostantól ezeket egymástól függetlenül is lehet majd minősíteni. Megmarad ugyan a három eddigi tudásfokozat, vagyis az alapfok, a középfok és a felsőfok, de mindegyik esetén három önálló nyelvvizsga-típusra lehet jelentkezni. Ezeket A, B, és C-vel jelölték. Az A típus a beszédértés és a beszédalképzést, a B az íráskészséget és az olvasott szöveg megértését méri, a C típusú vizsga pedig az előző kettő összesítését jelenti. Aki két évvel belülről, tetszőleges sorrendben leteszi az A és B vizsgákat, az a megfelelő fokon megkapja a C minősítést is. Az említett típusok természetesen mindhárom fokra vonatkoznak. Így legalacsonyabb szintű nyelvvizsga az alapfokú A, a legmagasabb pedig a felsőfokú C lesz.

Mi az új rendszer gyakorlati előnye?

Elsősorban az, hogy a hallgató külön kaphat minősítést arról a nyelvtudási készségről, amelyre esetleg a munkahelyén szüksége van. Elképzelhető, hogy egy vállalatnál az jelent előnyt, ha valaki jól ír és fordít, más helyen pedig a beszéd tudás számít inkább. Ezt a vizsgarendszert külföldön már régóta alkalmazzák.

A vizsgáztatás módszertana is megváltozik?

Igen, sokkal inkább az élő, beszélt nyelvre összpontosít majd.

A vizsgatételek között lesznek újdonságok is. Alapfokon például különböző formanyomtatványokat kell majd kitölteni az illető nyelven; egyetemi beiratkozási ívet, vízumkérvényt, egyszerűen olyan űrlapokat, amelyek használatosak. És két másik új próba: az egyikén magnóról hallott idegen nyelvű szöveg alapján feltett kérdésekre kell majd válaszolni, a másikban meg egy képről – valamilyen életbeli helyzetről – kell a hallgatóknak szabadon beszélnie. A kérdések és a képleírás nehézsége persze a vizsgafok függvénye lesz. Mindez azt mutatja, hogy a vizsgák gyakorlatiasabbakká válnak, s az idegen nyelvű eligazodást jobban segítik majd.

Kibővíthet-e azoknak a nyelveknek a köre, amelyekből Szegeden állami nyelvvizsgát lehet tenni?

Hogy milyen nyelvek vizsgáztatására vállalkozunk, az elsősorban a jelentkezők igényeitől függ. Szegeden pillanatnyilag angol, német, olasz, francia, orosz és lengyel nyelvből fogadunk hallgatókat, s terveink szerint – lektori szinten – a szomszéd országok nyelveit is tanítanánk. Erre azonban egyelőre nincsenek jelentkezők.

A külföldihez hasonló vizsgarendszer azt jelenti, hogy a magyarországi okleveleket nyugaton is elfogadják?

Azt egyelőre még nem; nincs még kiépítve az egyes rendszerek közötti megfeleltetés. Mi viszont elfogadjuk a megfelelően dokumentált – mondjuk a Cambridge-i – külföldi nyelvvizsga-diplomát.

S. P. S.

Székfoglaló a boldogságról

Dr. Sándor István irodalomtörténész 1936-tól 1946-ig a Szegedi Tanárképző Főiskola Magyar Irodalom Tanszékének vezetője volt. Akkori székfoglaló beszédének címe: *Széchenyi, az író*. Közvetlenül a háború után koholt vádak alapján eltöltötték a tanári pályától. A múlt évben rehabilitálták.

Dr. Sándor István tegnap délelőtt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanácstermében tartott második székfoglaló előadást, melynek a *Boldogság a magyar irodalomban* címet választotta. Előtte Dr. Szalay István főigazgató köszöntötte, valamint a főiskola hallgatóinak irodalmi összeállítását hangzott el.

Székfoglaló előadásában a „bort, bűzöt, békességet” „alap-kívánsággal” párhuzamban járta körbe a boldogságnak az irodalomban található szép sorait. Idézetekben bővelkedő beszédében kitért a hit, a családi élet szerepére, s mivel a boldogság, úgymond egyéni műfaj, ezért az egyik legfontosabbnak tartotta a kis szigeteket. A szigetet, ahová visszavonulhatunk, elvonulhatunk a közélettől. Nagyon érdekes volt az a megjegyzése, melyben a boldogságot a szerencsével hozta összefüggésbe, a szerencsét pedig a kegyelem gondolatkörébe utalta.

Az előadás után Dr. Csillik László emlékeiből merítve köszöntötte a professzort, aki előtt a hallgatóság csendes felállással tiszteltgette.

P. Sz.

Jelentkezés a Piarista Gimnáziumba

Az 1991-1992-es tanévben két párhuzamos osztályt indítanak, osztályonként körülbelül 30-32 tanulóval. Tájékoztatót – és jelentkezési lapot – a felsővárosi plébánián lehet kérni a hivatali időben: 9-12 és 15-17 óra között. A felvételi beszélgetések május 13-án hétfőn, valamint 15-én szerdán délután fél 7-kor kezdődnek a felsővárosi plébánián.

S. P. S.

Kelemen János professzor emlékére

Emlékszem, mily büszkén kalauzolt végig – rendre mindent megmutatva – az akkor vadonatúj sugárterápiás osztályon, s mily türelemmel magyarázta a laikus számára is érthetően a kobaltágyú működését. Élete, orvosi munkássága legfőbb állomásának tekintette a rákban szenvedők sugárzással történő gyógyítását szegedi centrumának megszületését.

Akkor először jártam a Tisza parti vörösteéglás épületben. A tegnapi, másodszeri látogatásomnak szomorú aktualitása volt. Családtagjai, barátai, munkatársai körében avatták fel dr. Kelemen János professzor, a SZOTE radiológiai klinikája egykori igazgatójának emléktábláját.

A hét esztendővel ezelőtti autóbalesetben, tragikusan korán elhunyt orvosra, a radiológia valamennyi területén otthonosan mozgó, a tudományos munkában aktív, az emberségéről híres Kelemen professzor utódja, dr. Vadon Gábor egyetemi tanár emlékeztet.

A domborművet – Kalmár Márton megkapóan szép alkotását – dr. Varró Vince egyetemi tanár, a SZOTE rektorhelyettese leplezte le.

Az emléktábla avatást követően ünnepi tudományos ülést rendeztek, ahol a daganatos betegségek gyógykezeléséről, sugárterápiájáról hangzottak el előadások. (Gyenes Kálmán felvétele)

K. K.

JOÓ JÓZSEF GYŪJTEMÉNYE A MŰZEUMBAN

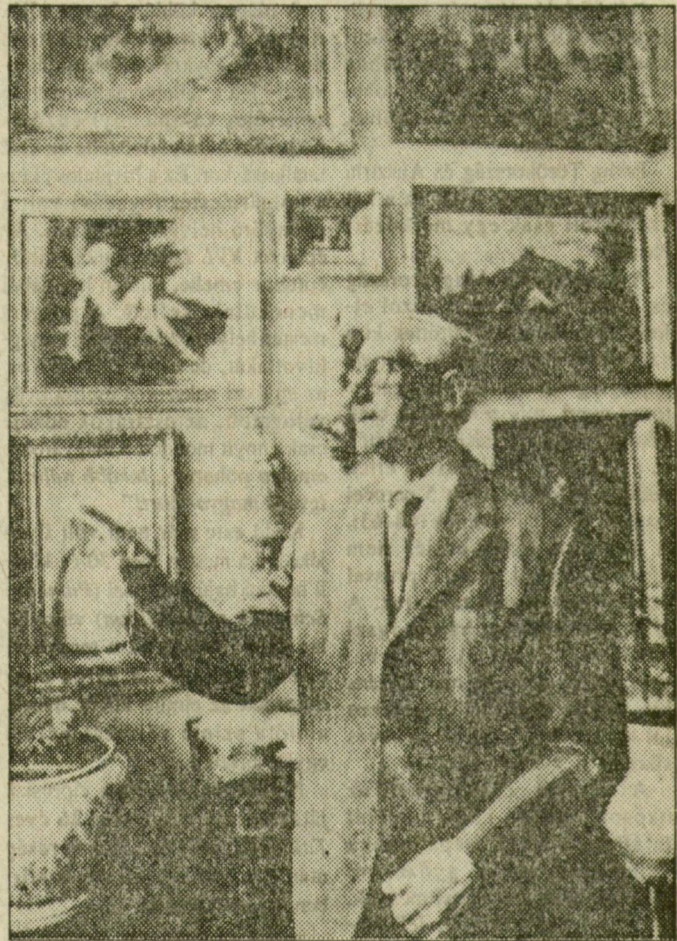
„A képeknek rendeltetése van”

Egy makói kisfiút a tízes évek végén élesztőért küldtek a boltba. Mire visszaért édesanyja a kalácsot már régen ledagasztotta, s bizony jól megszüdta csemetéjét, amiért oly későn érkezett. „Megfeleltem utam céljáról, mikor a főúterén álló porcelánbolt kirakatát megláttam. Óráig bámultam a gyönyörű porcelánokat.” – meséli Joó József, Szeged ismert műgyűjtője, aki az évtizedek alatt nemcsak csodálatos porcelánedényeket, de számos képet, szobrot kutatott fel, vásárolt meg, azért hogy e tárgyakban gyönyörködhessen. De Joó József nem elégszik meg azzal, hogy lakása falát „díszítse” kedvenc képeivel. Két évvel ezelőtt rendezett gyűjteményes tárlatának katalógusában így vall: „...e kiállítás megrendezésével csupán a műalkotások által keltett örömet szeretném megosztani másokkal is.” Joó József gyűjteményéből 34 műalkotást ajánlott fel a Móra Ferenc múzeumnak. Többek között Iványi-Grünwald, Lotz Károly, Kohán György, Károlyi Lajos és más neves, magyar képzőművészek műveit.

Mi készítette arra a műgyűjtőt, hogy megváltjon képeitől? – tettem fel a kérdést a kedves idős úrnak, mikor otthonában meglátogattam.

– A képeknek az a rendeltetése, hogy gyönyörködjének benne. S minél többen tehetik ezt, annál inkább bővelik ezt a funkciójukat.

Én, ha éjszakánként nem tudok aludni, kijövök ide a nappali és óráig nézegetem a festményeket, porcelánokat. Mindegyiknek külön története van. Nézze például ezt a kínai vázát! Legalább huszonöt kiló. Ezt Pestől Szegedre a vonaton a hónom alatt fogtam. Pásztor János Beethoven-féjéhez pedig a véletlen, a szerencse segített hozzá. Láttam Kiss Lajos könyvében egy fotót erről a szoborról, alatta azzal a megjegyzéssel: a mű helye ismeretlen. Nem hagyott nyugodni a dolog, de szerencsémre nem kellett sokáig kutatnom. Mit tesz Isten, néhány hét múlva megláttam a bizonyítványt áruházban a Beethoven-fején. Azonnal megvettem. Egy másik történet: Vendégünk meglátta nálunk a falon Heller Ödön Beteg kezű nő című képét. „Jé – mondta – ez a Móra Ferencé volt!” No, én azonnal felkutatam Móra unokájának – Panka leányának – címét és megkerestem azonosítsa a képet. Ő legnagyobb örömmel ezt meg is tette.

Miből tellett a szép gyűjteményre?

– Világéletemben gyalog jártam, külföldön egyetlenegyszer voltam. Számtalanszor kellett a nulláról újrakezdenem az életem, de valahogy mindig szerencsém volt. A háború előtt Margittán vegyi üzemet alapítottam, remekül ment, de hát a történelem közbeszólt. Nekem sohasem volt szabad megállnom. Mindig a holnap érdekelt, volt úgy hogy éveket két órákat aludtam. Makón műszaki kereskedő voltam, utána önállósítottam magam a vegyi szakmában. A képeket nem a kereskedés, az üzletelés miatt kezdtem gyűjteni. Mások a kudarcok, az élet nehézségeinek elviselése végett orvosságokat szednek. Az én nyugtató gyógyszerem a képek, a szép tárgyak, amikkel körülvettem magam.

Őn szerint ki az igazi műgyűjtő?

– Én háromféle kategóriába sorolom őket. Van, aki a vagyonát a hangulat, a zárószám előtt, az O sole mio után már tombolva ünnepli a közönség. „Ők még nem tudják, de már csak egy szám van hátra” – kajánkodott Vitray, akihez ezeste kegyes volt a sors meg a műsorvezető vállalat. Igaz, a bevezetője alatt volt egy kis hanghíba, el is kezdtem aggódni, hogy esetleg a tárgyalások rossz fordulatot vettek, s mégse közvetítik a koncertet, csak a tévé portásainak. Pedig nagy mulatság lett volna, ha Luciano Pavarotti millióért kijárólag a portásnak énekel. Különösen a Budapest Banknak, aki segített. „hogy ez a csodálatos hang eljusson hozzánk.”

Pacsika Emília

PAVAROTTI A NYOMÓS ÉRV

Tenormeccs

Tegnap este kicsit késve kapcsolom be tévémet, a „felkonf” már elhangzott. A Budapest Sportcsarnokot látom, meg a gyülekező embertömeget, s Vitray hangját hallottam. Megütöztet egy pillanatra, olyan érzésem támadt, mintha egy Dózsa-MTK-n lennék, helyszínen, hangulat, kommentátor mind egybevégtető; szinte láttam is, hogy küzd a belügy a kereskedőcsapat ellen. Világos: Vitray lemondott az intendantúráról, s visszatért a sporthoz.

Csak a szöveg jőzönfött ki némiképp, az ugyanis zenekarról szól, meg a világhírű tenorról, ki egy pék fiaként kezdte, és a kilenc magas céig jutott, amit azonban ma már, ezt is Vitraytól tudom, nem kockáztat. Ebből aztán kisütött, hogy nem meccs lesz, hanem koncert. Meccs, tenormeccs az nyáron volt a focivében, ahol mindhárom ott voltak, Pavarotti, Domingo meg Carreras. Na az kéne most is! Az igen, az egy Sportcsarnokba való!

Am csak Pavarotti jött, igaz, ő egymaga tesz ki harmat. Sötét frakk, kezében ide nem illő hatalmas fehér kendő, ennyi a kürruha, mesélte Vitray, ki régebben műkorcsolyát is közvetített. A kendő nem törülgetésre való, mégcsak az orrát se fújja bele; idegesség ellen alkalmazza. Na, mondjuk szüksége is volt rá, akkor drukkkal kezdett, hogy az első két ária után aggódni kezdtem. Nemorino kis arisosója néha még hamis is volt, s a fény sem a megszokott. Na, szépen vagyunk, gondoltam, mégiscsak Dózsa-MTK? Magyar embégy?

Am mielőtt bármi biztosat tudhattam volna, jött rögtön a fuvolista, Andrea Griminelli. Ő jött, állandóan. Pavarotti egy vagy két áriát énekelt, aztán rögtön fuvola következett vagy zenekari szám. Pihenésképp. „Remekül osztja be az erejét” – lelkesedett a szünetben Polgár László. Na, mondjuk, így nem nehéz! A koncerten 13 számot énekelt, ami bőven számolva, négyperccel is 52 perc, nincs is egy óra. Ez persze, nem kevés, különösen 56 éves

korban. Am egyébként sem erőltette meg magát túlságosan, mérsékelten nehéz programot állított össze. A magas cé királya ezeste nem énekelt magas cé. A tripla axellel meg se próbálkozott. Dupla luccokat ugrott, igaz szépen, biztonsággal.

Szerencsére a második számtól kezdve belelendült, s a koncert végére tényleg fölforrósodott a hangulat. A zárószám előtt, az O sole mio után már tombolva ünnepli a közönség. „Ők még nem tudják, de már csak egy szám van hátra” – kajánkodott Vitray, akihez ezeste kegyes volt a sors meg a műsorvezető vállalat. Igaz, a bevezetője alatt volt egy kis hanghíba, el is kezdtem aggódni, hogy esetleg a tárgyalások rossz fordulatot vettek, s mégse közvetítik a koncertet, csak a tévé portásainak. Pedig nagy mulatság lett volna, ha Luciano Pavarotti millióért kijárólag a portásnak énekel. Különösen a Budapest Banknak, aki segített. „hogy ez a csodálatos hang eljusson hozzánk.”

Mondom, Luciano belelendült, a harmadik számtól fogva megszokott színvonalán dalolt. Pavarotti hangja vidám hang, tele van napsugárral. Ezért aztán a világszám tónusa, áradó muzsikát szólaltatja meg a leghitelesebben. Lényegből is a nyitottság, a vidámság sugárzik, ezért számomra az olyan számokban a leghitelesebb, mint a Tosca Képariája, a Nessun dorma a Turandotból, vagy a nápolyi dalok. A drámai, vagy szomorú áriákhoz sötétebb hang illik. Olyan mondjuk, mint például Domingó, vagy még inkább Carrerasé.

Carrerasé a világ legszomorúbb hangja. Nála szomorúbb talán csak a tévé elnökök hangja volt, aki utána a Híradóban bejelentette, hogy bizony a Parlament nem ad elég pénzt, és az intendánsok így hiába álmodnak. Indokai persze mindkét félnek vannak. Vitray azonban Pavarottit hozta nekünk, a világ egyik legnagyobb énekesét. Magyar produkcióban. S ő, bizony elég nyomós érv, s nemcsak kilóra.

(márcok)